גליון 305
תולדות תשפ"ז

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

מעשיות

איר פֿאַרמאַגט אויצרות!

דאָר בעטלער דערצײלט זײ די מעשׂה פון די זקנים, וואו יעדער זקן האט זיך באַרימט אויף ווי זײַן זכרון אַרבעט. ביז ווען דער גרויסער אָדלער איז אָנגעקומען, ער האט אָנגעקלאפּט אינעם טויער און זי געזאגט: "העכרט אויף צו זײַן אַזעלכע בעטלער; קערט זיך צוריק צו אײַערע אויצרות, און הייבט אָן ניצן די רײכטום וואס איר פֿארמאגט."

רבי דוד פלעגט לערנען בחברותא מיט רבי שלומקע. יעדן אינדערפרי נאכ'ן דאוונען תיקין. זיי זענען געזעסן אינאיינעם אין בית המדרש פאר צוויי שעה צייט, און פלייסיג געלערנט גמרא, הלכה, און דעם רבי'נס ספרים.

רבי דוד האט שטענדיג געוואוסט אז רבי שלומקע פארמאגט נאר אסאך געלט, אבער אינדרוסן האט מען גארנישט דערקענט אויף אים. ער האט כסדר געהערט אז זיין חבר איז געבענטשט געווארן מיט אן אומגעהויערן עשירות, אבער זיין קליידונג האט דאס בכלל נישט ארויסגעווייזן. אויך פון זייערע פריינטליכע שמועסן האט ער געקענט דערשמעקן צווישן די ווערטער אז דער חבר זיינער פארמאגט ענדלאזע אוצרות, אבער לויט ווי ער האט אים געקענט, האט עס אים עפעס נישט געקלעבט, און ער האט זיך געווואונדערט אויף די אלע שמועסות און געקלערט צי אפשר זענען דאס בלויז ליידיגע קלאנגען און פאלשע אינפארמאציע. זייער חברותא'שאפט האט אנגעהאלטן פאר איבער א יאר, און פאר רבי דוד איז עס שטענדיג געבליבן אונטער א פראגע צייכן: "זענען אלע שמועסן און שמועסות אמת און ריכטיג? איז ר' שלומקע טאקע אזא נגיד, אדער עס זענען הויל דמיונות?"

אין א העלן טאג, איז רבי דוד אײַנגעלאדנט געווארן דורך זיין חברותא, אים צו קומען באזוכן אינדערהיים. זיין גוטער חבר רבי שלומקע האט אים געווואלט וויזן א העפט מיט חידושי תורה וואס ער האט געשריבן נאך אין ישיבה. צו דער באשטימטער צייט איז ער צוגעגאנגען צו זיין הויז. ווען ער איז אנגעקומען צום אנגעגעבענעם אדרעס, האט ער זיך קוים געקענט גלייבן וואס זיינע אויגן זענען: א פיר-שטאקיגע פריוואטע ווילא, א ריזיגער הויף הערלעך אויסגעשטאט מיט אלע סארט הערלעכע ביימער פלאנצונגען און קלייניע וואסער-פאלן פלויסן צווישן זיי, און א באצויבערנדער גערוך האט זיך געשפירט אין די לופט אינגאנצן שטאק.

רבי דוד איז געווען אַרײַנצוקומען. ער האט געזען פאר זיך קונסטליכע געדרייטע טרעפ מיט אן אויסגעצירטע צוים, הערלכיע לעמפלעך האבן באלויכטן יעדן וינקל, און פילע בריייטע זאלן און צימערן וואו מען קוקט נאר. ער האט זיך גערויבן די אויגן פאר וואונדער. ער האט געזען פאר זיך הערלעכע שאפעס פון טונקל-רויטע האנט גענעצטע האלץ, און פריידזשידערס אנגעפאקט מיט פלייש, פיש, און אלע סארט גוטע זאכן.

און ערגעץ דארט אינמיטן, זיצט זיך רבי שלומקע מיט זיין אלטן, מיט צופֿלעכערטע שיך און פארקלעבטע בריל, און עסט זיין מיטאג. און פון וואס באשטייט די עסן וואס ער לייגט ארײַן אין מויל? אומגלויבליך! טרוקענע שטיקלעך חלה וואס זענען איבערגעבליבן אלס שירים פון די שבת'דיגע סעודות, איינגעטונקען אין אביסל שמן...

דוד האט זיך גאר שטארק גערוואונדערט אויף שלומקע: "איך פארשטיי דיר אינגאנצן נישט! דו האסט דאך אזעלכע גרויסע אוצרות, און דו פירסט זיך אויף ווי אן ארעמער שלעפער. פארוואס עסטו טרוקענע חלה מיט שמן?! דו האסט דאך מעמש דא פאר די אויגן אלע סארט מאכלים און געשמאקע זאכן! גיי און ניץ דיינע אוצרות און דיין עשירות! עס פרישט, געשמאקע, און זעטיגע עסנוואר!"

דאר אדלער האט געזאגט פאר די זקנים אינעם טויער: "איר פארמאגט דאך ריזיגע אוצרות מיט וואס איר קענט זיך דערנענטערן צום טאטן מיט אן אומגעהויערע נאנטשאפט, אבער אייער גרעסטע פרעסנעם איז אז איר פירט זיך אויף ווי ארעמע לייט, ווייל איר ניצט נישט אוים די אוצרות וואס איר פארמאגט"

צי טוען מיר מאכן התבודדות יעדן טאג? פרובירן מיר צו זיין שטענדיג בשמחה? זוכן מיר גוטע נקודות בײַ אנדערע אידן? דער רבי גיט אונז דאך אזעלכע טייערע אוצרות וואס זענען פיל מער ווערט ווי נאלד; מיר קענען רייך ווערן דורך יעדע אינצידענט וואס עס האט ארויסגעזאגט פון זיין הייליג מויל. אבער מיר מוזן ריכטיג אויסניצן די דאזיגע אוצרות און עצות. ווען מיר ווילן נעמען יעדע עצה און יעדע ווארט פון דעם הייליגן רבי'ן און עס אויספירן אויף למעשה, דעמאלט ווילן מיר ווערן אמת'ע עשירים, נאנט צום באשעפער פון די ווילט, אויף יעדע מינוט און אויף יעדן שריט.

סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֶׂה י״ג - דִי זִיבֶּן בָּעטֶלְערְס (4)

הָאט זִיךְ דֶער פִּיפְּטֶער אָנְגִירוּפְן. וָואס עֶר אִיז נָאךְ יוּנְגֶער גִיוֶוען, אִיךְ גִידֶענְק נָאךְ אַפִּילוּ דִי חֲכָמִים וָואס זֵיי הָאבֶּן אוֹיסְגִיטְרַאכְט דָאס קֶערְנְדֶל.

הָאט זִיךְ דֶער זֶעקְסְטֶער, וָואס עֶר אִיז נָאךְ יוּנְגֶער גִיוֶוען, אָנְגִירוּפְן, אִיךְ גִידֶענְק נָאךְ אַפִּילוּ דֶעם טַעַם פוּן דֶער פְּרִי, אֵיידֶער דֶער טַעַם אִיז אַרַיין אִין דֶער פְּרִי.

הָאט זִיךְ דֶער זִיבֶּעטֶער אָנְגִירוּפְן, אִיךְ גִידֶענְק נָאךְ אַפִּילוּ דֶעם רֵיחַ פוּן דֶער פְּרִי, אֵיידֶער דֶער רֵיחַ אִיז אַרַיין אִין דֶער פְּרִי.

הָאט זִיךְ דֶער אַכְטֶער אָנְגִירוּפְן, אִיךְ גִידֶענְק נָאךְ אַפִּילוּ דִי מַרְאֶה פוּן דֶער פְּרִי, אֵיידֶער דִי מַרְאֶה אִיז אַרוֹיף אוֹיף דֶער פְּרִי,

אוּן אִיךְ בִּין נָאךְ דֶעמָאלְט גִיוֶוען גָאר אַ קִינְד. (דְהַיינוּ דֶער בְּלִינְדֶער בָּעטֶלְער וָואס עֶר דֶערְצֵיילְט דָאס אַלְץ) **אוּן אִיךְ** בִּין אוֹיךְ דָאךְ גִיוֶוען הָאבּ אִיךְ מִיךְ אָנְגִירוּפְן, אִיךְ גִידֶענְק דִי אַלֶע מַעֲשִׂיּוֹת, אוּן אִיךְ גִידֶענְק גָאר נִישְׁט.

הָאבֶּן זֵיי זִיךְ אָנְגִירוּפְן, הָאט דָאס אִיז אַ גַאנְץ אַלְטֶע מַעֲשֶׂה, עֶלְטֶער פוּן אַלֶע, אוּן סָע אִיז בַּיי זֵיי אַ גְרוֹיס חִידּוּשׁ גִיוֶוען, וָואס דָאס קִינְד גִידֶענְקט מֶער פוּן אַלֶע.

דֶערְוַוייל אִיז אָנְגִיקוּמֶען אַ גְרוֹיסֶער אָדְלֶער, אוּן הָאט אָנְגִיקְלַאפְּט אוֹיף דֶעם טוֹרֶעם. אוּן עֶר הָאט צוּ זֵיי גִיזָאגְט, הֶערְט אוֹיף צוּ זַיין אָרִימֶע לַייט, קֶערְט אַייךְ אוּם צוּ אַייעֶרֶע אוֹצְרוֹת. אוּן נִיצְט מִיט אַייעֶרֶע אוֹצְרוֹת.

אוּן עֶר הָאט צוּ זֵיי גִיזָאגְט, אַז זֵיי זָאלְן אַרוֹיס גֵיין פוּן דֶעם טוֹרֶעם עֶלְטֶער נָאךְ עֶלְטֶער, וָוער סָע עֶלְטֶער זָאל פְּרִיעֶר אַרוֹיס גֵיין. הָאט עֶר זֵיי אַלֶע אַרוֹיס גִינוּמֶען פוּן דֶעם טוֹרֶעם.

הָאט עֶר פְּרִיעֶר דָאס קִינְד אַרוֹיס גִינוּמֶען, וָוארְן צוּם אֶמֶת אִיז עֶר זִיךְ עֶלְטֶער פוּן זֵיי אַלֶע. אוּן וָוער סָע אִיז יוּנְגֶער גִיוֶוען הָאט עֶר אִים פְּרִיעֶר אַרוֹיס גִינוּמֶען.

אוּן דֶעם עֶלְצְטֶן זָקְן, הָאט עֶר גָאר צוּם סוֹף אַרוֹיס גִיפִּירְט. וָוארְן וָוער סָע אִיז גִיוֶוען יוּנְגֶער, דֶער אִיז זִיךְ גִיוֶוען עֶלְטֶער. (וָוארְן וָואס יוּנְגֶער הָאט עֶר זִיךְ אַלְץ אֵיין עֶלְטֶערְע מַעֲשֶׂה דֶערְצֵיילְט). **אוּן** דֶער עֶלְצְטֶער זָקְן דֶער אִיז גִיוֶוען יוּנְגֶער פוּן זֵיי אַלֶע.

הָאט זִיךְ דֶער גְרוֹיסֶער אָדְלֶער צוּ זֵיי אָנְגִירוּפְן, אִיךְ וָועל אַייךְ מְפָרֵשׁ זַיין דִי אַלֶע מַעֲשִׂיּוֹת, וָואס דִי אַלֶע הָאבֶּן דֶערְצֵיילְט. דֶער הָאט דֶערְצֵיילְט אַז עֶר גִידֶענְקט נָאךְ, אַז מֶע הָעט

אָפּגִישְׁנִיטְן דָאס עֶפּעלָע פּוּן דֶער צַוַוייג, מֵיינְט עֶר, עֶר גִידֶענְקְט נָאךְ אַפִילוּ אַז מָע הָאט אִיהם אָפּגִישְׁנִיטְן דֶעם נָאפּל. (כְּלוֹמַר אַפִילוּ דָאס וָואס מִיט אִיהם הָאט זִיךְ גִיטָאן תֵּיכֶף וִוי עֶר אִיז גִיבּוֹירְן גִיוָואָרְן, אַז מָע הָאט אִיהם אָפּגִישְׁנִיטְן דֶעם נָאפּל, אַפִילוּ דָאס גִידֶענְקְט עֶר אוֹיךְ)

אוּן דֶער אַנְדֶערֶער, וָואס עֶר הָאט גִיזָאגְט, עֶר גִידֶענְקְט נָאךְ אַפִילוּ אַז דָאס לֶעכְט הָאט גִיבְּרֶענְט, מֵיינְט עֶר, עֶר גִידֶענְקְט נָאךְ אַז עֶר אִיז גִיוֶוען בְּעִיבּוּר, וָואס דֶעמָאלְט בְּרֶענְט אַ לֶעכְט אוֹיף דֶעם קָאפּ. (וָואָרְן אַזוֹי שְׁטֵייט אִין דֶער גְמָרָא אַז דֶעמָאלְט אַז דָאס קִינְד אִיז בַּיי דֶער מוּטֶער אִין בּוֹיךְ, דֶעמָאלְט בְּרֶענְט אַ לֶעכְט אוֹיף זַיין קָאפּ וְכוּ')

אוּן דֶער וָואס עֶר הָאט גִיזָאגְט אַז עֶר גִידֶענְקְט נָאךְ אַפִילוּ אַז סָע הָאט אָנְגִיהוֹיבְּן צוּ וָוערְן אַ פְּרִי. דָאס אִיז, עֶר גִידֶענְקְט נָאךְ אַפִילוּ וִוי זַיין גוּף הָאט אָנְגִיהוֹיבְּן צוּ וָוערְן, דֶעמָאלְט אַז דָאס קִינְד הַייבְּט נָאר אָן בַּאשַׁאפְּן צוּ וָוערְן.

אוּן דֶער גִידֶענְקְט נָאךְ, דֶעמָאלְט, אַז מָע הָאט גִיפִירְט דָאס קֶערְנְדֶל צוּ פְּלַאנְצְן דִי פְּרִי. דָאס אִיז, עֶר גִידֶענְקְט נָאךְ אַפִילוּ וִוי דִי טְפָּה אִיז נִמְשַׁךְ גִיוָואָרְן.

אוּן דֶער גִידֶענְקְט נָאךְ דִי חֲכָמִים וָואס זַיי הָאבְּן אוֹיסְגִיטְרַאכְט דָאס קֶערְנְדֶל. מֵיינְט עֶר, עֶר גִידֶענְקְט נָאךְ, אַפִילוּ אַז דִי טְפָּה אִיז נָאךְ גִיוֶוען אִין מֹחַ.

אוּן דֶער גִידֶענְקְט נָאךְ דֶעם טַעַם, דָאס אִיז דָאס נֶפֶשׁ. אוּן דֶער רֵיחַ, דָאס אִיז דֶער רוּחַ. אוּן דִי מַרְאֶה. דָאס אִיז דִי נְשָׁמָה. אוּן דָאס קִינְד הָאט גִיזָאגְט עֶר גִידֶענְקְט גָאר נִיט. וָואָרְן עֶר אִיז גְרֶעסֶער פּוּן זַיי אַלֶע.

אוּן עֶר גִידֶענְקְט אַפִילוּ וָואס סָע גִיוֶוען פַּאר נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה. דְרוּם הָאט עֶר גִיזָאגְט, עֶר גִידֶענְקְט גָאר נִיט (כְּלוֹמַר עֶר גִידֶענְקְט נָאךְ אַז סָע גָאר נִיט גִיוֶוען. גִידֶענְקְט עֶר אַפִילוּ וָואס דָארְט הָאט זִיךְ גִיטָאן וָואס דָאס אִיז הֶעכֶער פּוּן אַלֶע).

אוּן דֶער גְרוֹיסֶער אָדְלֶער הָאט צוּ זַיי גִיזָאגְט, קֶערְט אַייךְ אוּם צוּ אַייעֶרָע שִׁיפְן, דָאס זֶענֶען אַייעֶרָע גוּפִין וָואס זַיי זֶענֶען צוּבְּרָאכְן גִיוָואָרְן, זַיי וֶועלְן וִוידֶער גִיבּוֹיעֶט וֶוערְן. הַיינְט קֶערְט אַייךְ אוּם צוּ זַיי, אוּן עֶר הָאט זַיי גִיבֶּענְטְשְׁט.

אוּן צוּ מִיר, (דְהַיינוּ צוּם בְּלִינְדְן בָּעטְלֶער וָואס עֶר דָערְצַיילְט דָאס אַלֶע)

הָאט עֶר גִיזָאגְט. (דְהַיינוּ דֶער גְרוֹיסֶער אָדְלֶער) דוּ קוּם מִיט מִיר וָואָרִין דוּ בִּיסְט אַזוֹי וִוי אִיךְ. וָואָרִין דוּ בִּיסְט זַייעֶר אַלְט. אוּן גָאר יוּנְג. אוּן דוּ הָאסְט נָאךְ גָאר נִיט אָנְגִיהוֹיבְּן צוּ לֶעבְּן אוּן דוּ בִּיסְט פָּארְט זַייעֶר אַלְט. אוּן אִיךְ בִּין אוֹיךְ אַזוֹי. וָואָרִין אִיךְ בִּין זַייעֶר אַלְט. אוּן בִּין נָאךְ גָאר יוּנְג וְכוּ'.

נִמְצָא הָאבּ אִיךְ אַ הַסְפָּמָה פּוּן דֶעם גְרוֹיסִין **אָדְלֶער.** אַז אִיךְ בִּין זַייעֶר **אַלְט** אוּן בִּין גָאר **יוּנְג** וְכוּ'.

הַיינְט שֶׁעְנְק אִיךְ אַייךְ בְּמַתָּנָה גְמוּרָה דְרָשָׁה גִישַׁאנְק.

אַז אִיר זָאלְט זַיין אַזוֹי אַלְט וִוי אִיךְ.

אִיז דָארְט גִיוָואָרְן אַ גְרוֹיסָע שִׂמְחָה אוּן זַייעֶר אַ גְרוֹיסָע חֲדָוָה. אוּן זַיי זֶענֶען זַייעֶר פְּרֵיילִיךְ גִיוֶוען.

כס"ד

נאמען: _____

לאמיר זיך פאר הערן

די דרייצנסטע מעשה - די זיבן בעטלערס (4)

א. וואס האט דער בלינדער בעטלער געדענקט?
- ❑ די אלע מעשיות
- ❑ גאר נישט
- ❑ ביידע תשובות זענען ריכטיג

ב. וואס זאגט דער גרויסער אדלער?
- ❑ הערט אויף זיין עשירים
- ❑ הערט אויף זיין ארימע לייט
- ❑ הערט אויף זיין ענוים

ג. ווער האט דער אדלער ארויס גענומען די ערשטע?
- ❑ דעם גרעסטער זקן
- ❑ דאס קינד
- ❑ לויט די א"ב

ד. ווי אזוי האט ער מפרש געווען דעם זעקסטן זקן וואס געדענקט די טעם?
- ❑ נפש
- ❑ רוח
- ❑ נשמה

ה. ווי אזוי האט ער מפרש געווען דעם זיבעטן זקן וואס געדענקט די ריח?
- ❑ נפש
- ❑ רוח
- ❑ נשמה

ו. ווי אזוי האט ער מפרש געווען דעם אכטן זקן וואס געדענקט די מראה?
- ❑ נפש
- ❑ רוח
- ❑ נשמה

ז. צו וואו האט ער זיי געהייסן צוריק גיין?
- ❑ צו די שיפן
- ❑ צו זייערע גופים
- ❑ ביידע תשובות זענען ריכטיג

ח. וואס איז געווען דער אדלער?
- ❑ אלט
- ❑ אינג
- ❑ ביידע תשובות זענען ריכטיג

ט. וואס איז געווארן נאך די דרשה געשאנק פון דעם בעטלער?
- ❑ א גרויסע שמחה
- ❑ א גרויסע שמחה און זייער א גרויסע חדוה
- ❑ א גרויסע שמחה און זייער א גרויסע חדוה און זיי זענען זייער פריילעך געווען

י. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
- ❑ איינמאל
- ❑ צוויימאל
- ❑ איך האב געוואלט

טיפער געטראכט

ווען האט דער רבי דערציילט פון דעם בלינדן בעטלער?

ווי פיל מאל ווערט דערמאנט אין ספורי מעשיות ווען א "תינוק"?

תשובות אויף די מעשה פון די זיבן בעטלערס (3)

אויף ווען איז געזאגט געווארן? אִיךְ בִּין זֵייעֶר אַלְט, אִיךְ בִּין נָאךְ גָאר יוּנג, אִיךְ הָאבּ נָאךְ גָאר נִיט אָנגִיהוֹיבֶּן צוּ לֶעבֶּן? אויף דער בלינדער בעטלער

ווי פיל מאל ווערט דערמאנט אין ספורי מעשיות א "חתונה"? **4 מאל** – אין מעשה ב' דער מלך און דער קיסר, אין מעשה י' דער בערגיר מיטן ארימאן, אין מעשה י"ב דער בעל תפילה - ביי די כת פון שמחה, און אין די מעשה פון די זיבן בעטלערס.

ווי פיל מאל ווערט דערמאנט אין ספורי מעשיות א "עפעלע"? **2 מאל** – אין מעשה א' אבידת בת מלך תֵּיכֶף וִוי עֶר הָאט גִיגֶעסָטֶן דֶעם עֶפֶּיל, און אין די מעשה פון די זיבן בעטלערס

ווי פיל מאל ווערט דערמאנט אין ספורי מעשיות א "שיף"? **10 מאל** – אין מעשה ב' מלך וקיסר: זיי האבין געדונגען א שיף, דער סוחר האט געגעבן פאר זיין בן יחיד א שיף, דער בן יחיד פון דער מלך מיט זיין ווייב האבין זיך גילאזט אויפן שיף, אין מעשה ו' מלך ענו: שְׁטֵייט חַיל אוֹיף שִׁיפֶן, אין מעשה י' בערגיר ועני: דער בן הבערגיר האט זִיךְ גִיזֶעצְט אוֹיף אֵיין שִׁיף, דער רוצח האט געהאט א שיף, דער רוצח האט געפונען א שיף פון ציידי דגים, דער קיס דער ארימאן האט געפארן מיט א שיף, דער בן הבערגיר מיט די בת העני מיט דער עני האבין גִידוּנְגֶען א שיף, און ביי די מעשה פון די זיבן בעטלערס.

דעם רבינ'ס מעשיות

לְהִתְוַדַּע וּלְהַגָּלוֹת אַז אִיטְלֶעכְס וָוארט וָואס דָא שְׁטֵייט אִין דֶעם הֵיילִיגֶן סֵפֶר, אִיז 'קוֹדֶשׁ־קָדָשִׁים', לוֹטֶער 'סוֹדוֹת־הַתּוֹרָה'. מֶען זָאל נִישְׁט מֵיינֶען: "אַז דָאס זָענֶען חַס־וְשָׁלוֹם פְּרָאסְטֶע מַעֲשִׂיוֹת"!

צו ענטפערן בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5333372 צו באקומען דעם גליון אין מייל- m025345040@gmail.com